

LIETUVOS KULTŪROS TYRIMŲ INSTITUTAS

Vilnius
2016.02.24

Aiškinamasis raštas prie 2015 m. finansinių ataskaitų

I BENDROJI DALIS

Institutas yra viešasis juridinis asmuo, turintis sąskaitą banke ir antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir savo pavadinimu. Buveinės adresas: Saltoniškių g. 58, Vilnius, Lietuvos Respublika. Įstaigos kodas 111961791.

Institutas yra biudžetinė įstaiga, finansuojama iš Lietuvos Respublikos biudžeto.

Instituto steigėjo funkcijas atlieka Švietimo ir mokslo ministerija (2009-12-23 LRV nutarimas Nr.1792).

Institutas neturi kontroliuojamų ar asocijuotų subjektų, filialų bei kitų struktūrinių padalinių.

Institutas vykdo nuostatuose nustatytas funkcijas. Valstybės ir visuomenės plėtrai svarbius ilgalaikius menotyros ir filosofijos mokslo krypčių ir tarpdisciplininius mokslinius kultūros tyrimus ir kultūrinę plėtrą, užtikrina valstybės kompetenciją šiose mokslo kryptyse ir kultūros mokslinių tyrimų integraciją į Europos mokslo erdvę, rengia menotyros ir filosofijos krypčių mokslininkus, padeda rengti šių krypčių specialistus.

Svarbių sąlygų, kurios gali paveikti tolesnę veiklą, instituto darbuotojai neįžvelgia. Institute 2015 metų gruodžio 31 dieną buvo 91 sąrašiniai darbuotojai (2014 m. buvo 100)

Instituto finansinės ataskaitos teikiamos už pilnus 2015 biudžetinius metus.

Finansinėse ataskaitose pateikiami duomenys išreikšti Lietuvos respublikos piniginiiais vienetais – eurai.

II APSKAITOS POLITIKA

Instituto parengtos finansinės ataskaitos atitinka VSAFAS, kaip tai nustatyta viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 21 straipsnio 6 dalyje.

Instituto apskaitos politika yra apskaitos vadovo sudėtinė dalis. Apskaitos vadovas parengtas ir patvirtintas 2015 m. sausio 3d. Instituto apskaitos politika užtikrina, kad apskaitos duomenys atitiktų kiekvieno taikytino VSAFAS reikalavimus. Jeigu nėra konkretaus VSAFAS reikalavimo, institutas vadovaujasi bendraisiais apskaitos principais, nustatytais 1-ajame VSAFAS „Finansinių ataskaitų rinkinio pateikimas“.

Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei atitinka 13-ajame VSAFAS patektą sąvoką ir nematerialiajam turtui nustatytus kriterijus.

Nematerialusis turtas pirminio pripažinimo metu apskaitoje yra registruojamas įsigijimo savikaina.

Išankstiniai mokėjimai už nematerialųjį turtą apskaitoje registruojami nematerialiojo turto sąskaitose.

Viso įstaigos nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas yra ribotas, finansinėse ataskaitose yra rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizacijos ir nuvertėjimo, jei jis yra, sumą.

Nematerialiojo turto amortizuojamoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą nustatytą turto naudingo tarnavimo laiką tiesiogiai proporcingu metodu.

Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas ir amortizacijos normatyvai nustatyti ir patvirtinti.

Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jei jis atitinka ilgalaikio materialiojo turto sąvoką ir VSAFAS nustatytus ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo kriterijus.

Ilgalaikis materialusis turtas pagal pobūdį skirstomas į pagrindines grupes, nustatytas VSAFAS.

Įsigytas ilgalaikis materialusis turtas pirminio pripažinimo momentu apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina pagal ilgalaikio materialiojo turto vienetus.

Išankstiniai mokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą apskaitoje registruojami tam skirtose ilgalaikio turto sąskaitose.

Po pirminio pripažinimo ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus žemę ir kultūros vertybes, finansinėse ataskaitose rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimo ir nuvertėjimo, jei jis yra, sumą.

Ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą turto naudingo tarnavimo laiką.

Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą pagal konkrečius materialiojo turto nusidėvėjimo normatyvus.

Kai turtas parduodamas arba nurašomas, jo įsigijimo savikaina, sukaupto nusidėvėjimo ir, jei yra, nuvertėjimo sumos nurašomos.

Atsargos

Pirminio pripažinimo metu atsargos įvertinamos įsigijimo savikaina, o sudarant finansines ataskaitas-įsigijimo ar pasigaminimo savikaina ar grynąja galimo realizavimo verte, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų mažesnė.

Apskaičiuodama atsargų, sunaudotų teikiant paslaugas, ar parduotų atsargų savikainą, institutas taiko konkrečių kainų būdą.

Prie atsargų priskiriamas neatiduotas naudoti ūkinis inventorių. Atiduoto naudoti ūkinio inventoriaus vertė iš karto įtraukiama į sąnaudas.

Naudojamo inventoriaus kiekinė ir vertinė apskaita kontrolės tikslais tvarkoma nebalansinėse sąskaitose.

Gautinos sumos

Gautinos sumos pirminio pripažinimo metu yra įvertinamos įsigijimo savikaina.

Vėliau ilgalaikės gautinos sumos ataskaitose rodomos amortizuota savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius, o trumpalaikės gautinos sumos-įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

Finansavimo sumos

Finansavimo sumos pripažįstamos, kai atitinka 20-ajame VSAFAS „Finansavimo sumos“ nustatytus kriterijus.

Finansavimo sumos-instituto iš valstybės biudžeto, Europos Sąjungos, Lietuvos ir užsienio paramos fondų gauti arba gautini pinigai arba kitas turtas, skirti instituto nuostatuose nustatytiems tikslams pasiekti ir funkcijoms atlikti bei vykdomoms programoms įgyvendinti. Finansavimo sumos apima ir instituto gautus arba gautinus pinigus ir kitą turtą pavedimams vykdyti, kitas lėšas išlaidoms dengti ir kaip paramą gautą turtą.

Finansavimo sumos pagal paskirtį skirstomos į: finansavimo sumas nepiniginiam turtui įsigyti ir finansavimo sumas kitoms išlaidoms kompensuoti.

Finansavimo sumos nepiniginiam turtui įsigyti apima ir nemokamai gautą arba už simbolinį atlygį įsigytą nepiniginį turtą.

Finansavimo sumos kitoms išlaidoms dengti yra skirtos ataskaitinio laikotarpio išlaidoms kompensuoti. Taip pat finansavimo sumomis, skirtomis kitoms išlaidoms kompensuoti, yra laikomos visos likusios finansavimo sumos, kurios nepriskiriamos nepiniginiam turtui įsigyti.

Gautos (gautinos) ir panaudotos finansavimo sumos arba jų dalis pripažįstamos finansavimo pajamomis tais laikotarpiais, kuriais padaromos su finansavimo sumomis susijusios sąnaudos.

Ilgalaikiai ir trumpalaikiai įsipareigojimai

Įsipareigojimai apskaitoje pripažįstami tik tada, kai yra įvykdomos visos sąlygos, nustatytos įsipareigojimui atsirasti ir institutas prisiima įsipareigojimą sumokėti pinigus ar atsiskaityti kitu finansiniu turtu pagal 17-ąjį VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, 18-ąjį VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui“ ir 19-ojo VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“ nuostatas.

Finansinius įsipareigojimus institutas pripažįsta įsigijimo savikaina.

Įsipareigojimai apskaitoje registruojami pagal sąskaitas faktūras, perdavimo ir priėmimo aktus, žiniaraščius, buhalterines pažymas ar kitus, juos pagrindžiančius dokumentus. Gauti išankstiniai apmokėjimai už parduotas prekes, turtą ir paslaugas yra registruojami tuomet, kai gaunamos lėšos į instituto sąskaitą. Išrašius sąskaitą faktūrą, gautų išankstinių apmokėjimų suma yra mažinamos iš mokėtojų (pirkėjų) gautinos sumos.

Sukauptos sąnaudos registruojamos tuomet, kai per ketvirtį yra patiriamos sąnaudos, bet sąnaudas pagrindžiantys dokumentai gaunami iki kito mėnesio 5 d. ketvirčiui pasibaigus ir sąnaudas galima patikimai įvertinti.

Ateinančių laikotarpių pajamos registruojamos tuomet, kai sąskaita faktūra už suteiktas paslaugas išrašoma anksčiau negu suteikiama paslauga. Ateinančių laikotarpių pajamos registruojamos pagal išrašytą sąskaitą faktūrą.

Sukauptos pervestinos sumos yra registruojamos pardavus atsargas ar turtą pagal sąskaitas faktūras sudarymo datą. Gavus pinigus iš mokėtojų (pirkėjų), pinigų gavimo dieną registruojamos pervestinos sumos į biudžetą ir mažinamos sukauptos pervestinos sumos.

Pajamos

Pajamų apskaitai taikomas kaupimo principas. Finansavimo pajamos pripažįstamos tuo pačiu laikotarpiu, kai yra patiriamos su šiomis pajamomis susijusios sąnaudos.

Pajamos, išskyrus finansavimo pajamas, pripažįstamos, kai tikėtina, jog Institutas gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą ir kai galima patikimai įvertinti su pajamų uždirbimu susijusias sąnaudas.

Pajamos registruojamos apskaitoje ir rodomos finansinėse ataskaitose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra uždirbamos, t.y. kurį suteikiamos paslaugos ar parduodamos atsargos, nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento.

Sąnaudos

Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginamumo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su konkrečių pajamų uždirbimu ir jos neduos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais ekonominės naudos, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

Darbo užmokesčio ir valstybinio socialinio draudimo sąnaudos registruojamos kiekvieno mėnesio paskutinę dieną.

Turto nuvertėjimas

Institute, sudarant finansinių ataskaitų rinkinį, nustatyta, kad turto nuvertėjimo požymių nėra.

Įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui

Įvykių, pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, kurie suteiktų papildomos informacijos apie instituto finansinę padėtį, nėra.

Tarpusavio užskaitos

Sudarant finansinių ataskaitų rinkinį, turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomos tarpusavyje.

Apskaitos klaidų taisymas

Ataskaitiniu laikotarpiu gali būti pastebėtos apskaitos klaidos, padarytos praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose.

Apskaitos klaida laikoma esmine, jei jos vertinė išraiška individualiai arba kartu su kitų to ataskaitinio laikotarpio klaidų vertinėmis ištraukomis yra didesnė nei 0,1 procento per praėjusius finansinius metus gautų finansavimo sumų vertės.

III PASTABOS

1 pastaba. Ilgalaikis turtas. Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos politika nustatyta apskaitos vadove, patvirtintame 2015 m. sausio 3 d., trumpai aprašyta šio rašto apskaitos politikos dalyje ataskaitiniais metais nebuvo pakeista.

Apie ilgalaikio turto balansinės vertės pagal grupes pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį pateikta pagal priede nustatytą formą.

. Institute yra turto, kuris visiškai nudėvėtas, tačiau vis dar naudojamas veikloje.

Pagal 2015 metų apskaitos duomenis :

Nemokamai gauta knygų bibliotekai-189,06 euro.

Nemokamai atiduota-304,02 euro bibliotekoms.

2 pastaba. Apie atsargas institutas pateikia informaciją pagal reikalavimus, kuriuos nustato 8-as VSAFAS „Atsargos“.

Informacija apie atsargų balansinės vertės pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį pateikta priede pagal nustatytą formą.

Institute per ataskaitinį laikotarpį sumažinta atsargų, skirtų parduoti, vertė iki galimo realizavimo kainos.

Informacija apie atsargų vertės pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį lentelė yra pateikta priede.

Atsargos gaunamos iš leidyklų. Knygas sudaro arba parašo Instituto mokslininkai bei gauna finansavimą pavidimams vykdyti.

Atsargas nemokamai gauname bei perduodame bibliotekoms. Gautos knygos į biblioteką pergrupuojamos iš atsargų į ilgalaikį turtą.

3 pastaba. Informacija apie išankstinius apmokėjimus lentelė yra pateikta priede.
Išankstinius apmokėjimus sudaro:
už komunalinius patarnavimus-740,23 Lt.
už leidybos darbus-35333,45 Lt.
už kt. paslaugas - 2357,32 Lt.

4 pastaba. Informacija apie per vienerius metus gautinas sumas lentelė pateikta priede. Gautinas sumas 14929,00 euro. sudaro knygynų skolos . Sukauptas gautinas sumas iš biudžeto 40249,00 euro sudaro:
sukauptos atostoginių išmokos už nepan. atostogas 28698,89 euro,
sukauptos socialinio draudimo įmokos 8890,88 euro,
kitos sukauptos gautinos sumos 2659,23 euro.
Kitos gautinos – pajamų mokestis -150,00 euro.

5 pastaba. Informacija apie pinigus ir jų ekvivalentus yra pateikta priede.
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 4980,00 euro banko sąskaitose sudarė:
Pavedimų lėšos -2970,30 euro,
Kitų lėšų s-ta - 2009,70 euro.

6 pastaba. Informacija apie finansavimo sumų likučius pateikta priede.
Finansavimo sumų likučiai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudaro 181876,00 euro
Iš jų projektų lėšos yra:
Valstybės biudžeto lėšos-165665,00 euro ir Europos Sąjungos lėšos-6492,00 euro
Iš kitų šaltinių sudaro 9719,00 euro.

7 pastaba. Informacija apie kitas pajamas yra pateikta priede.
Instituto pajamas sudaro atsargų t.y. knygų pardavimas knygynuose , knygų mugėse ir leidybos skyriuje. Institutas didina realizaciją dėl sumažintų kainų.

8 pastaba. Informacija pagal veiklos segmentus yra pateikta priede.
Pagrindinės veiklos sąnaudos :
Darbo užmokestis ir soc. draudimas - 796026,00 euro
Nusidėvėjimas ilgalaikio turto - 8081,00 euro.
Komunalinės paslaugos - 17123,00 euro
Komandiruotės- 7356,00 euro
Transporto - 210,00 euro
Sunaudota ir parduota atsargų- 71266,72 euro
Kitų paslaugų- 51815,28 euro
Soc.išmokos- 31778,00 euro

Komunalinių paslaugų išlaidų didžioji dalis yra šildymo sąnaudos.
Elektros - 4512 euro. Ryšių paslaugos sudarė-2172 euro. Atliekų išvežimas-1706 euro
Komandiruotės buvo mokamos tik iš projektinių pinigų.
Iš kitų paslaugų:
Autorinių ir intelektualinių paslaugų 28156,00 euro. doktorantų studijos- 6400,00 euro, mokymai , seminarai-267,00 euro, techniniai darbai- 3041,00 euro, knygų mugėms-500,00 euro ,konferencijos-579,00 euro, remonto ir priežiūros darbai -868,00 euro, pašto paslaugos-142 euro ir kt.
Doktorantų stipendijoms -31778,00 euro.

10 pastaba. Priedai pateikiami pagal VSAFAS eiliškumą.

Direktorė

Jolanta Širkaitė

Vyr. buhalterė

Gitana Latvienė